

“Ver sin pasar de largo, detener nuestras carreras ajetreadas, dejar que la vida del otro, sea quien sea, con sus necesidades y sufrimientos, me rompan el corazón. Esto nos hace prójimos los unos de los otros, genera una auténtica fraternidad, derriba muros y vallas”.

(Papa León XIV)

VIURE AMB ESPERANÇA

ROSTROS DE ESPERANZA EN EL MUNDO

En medio de un mundo que a menudo corre, que se agita entre noticias inciertas y corazones cansados, las religiosas y los religiosos seguimos siendo un signo mudo pero elocuente de esperanza. Sí, esperanza. Esa palabra que no es solo un deseo, sino una certeza tejida con fe. Como dice san Pablo, “la esperanza no defrauda” (Rom 5,5), porque nace del amor de Dios derramado en nuestros corazones.

Las hermanas, los hermanos, consagradas y consagrados... nos recuerdan constantemente, a través de su vida entregada, que Dios sigue presente, que su amor es fiel, y que vale la pena darlo todo por Él. Sus rostros, a veces discretos, a veces radiantes, nos hablan de una alegría profunda que no depende del éxito, del ruido ni del tener. Nos enseñan que se puede vivir con los ojos fijados en Jesús y los pies bien puestos en la tierra.

La vida religiosa no es una “reliquia del pasado”, sino una semilla que brota cada día, a veces en tierra difícil, pero siempre con la

Toni Barber

fuerza del Evangelio. En hospitales, colegios, parroquias, comunidades rurales o en los márgenes del mundo, las personas consagradas son manos que sostienen, miradas que consuelan, voces que oran y caminan con los que sufren. Son faros en medio de la tormenta, rostros del amor de Dios que no abandona.

El Papa Francisco nos recuerda que “la esperanza cristiana no es un optimismo ingenuo, sino la certeza, enraizada en el amor, de que Dios no nos deja solos”. La vida religiosa hace visible esa certeza: en la

fidelidad cotidiana, en la alegría sencilla, en la entrega silenciosa, grita al mundo que Dios sigue siendo nuestra esperanza.

Y esto, queridos hermanos y hermanas —visitantes, feligreses, peregrinos—, no es solo un mensaje para unos pocos. Es una invitación para todos. La vida consagrada nos llama a redescubrir lo esencial, a abrir los ojos al Reino que ya está entre nosotros. Nos invita a vivir con más sencillez, con más fe, con más confianza.

En este domingo, demos gracias al Señor de la vida unos por otros, que hemos dicho “sí” a la vocación a la que cada uno hemos sido llamados. Y pidamos también que muchos, jóvenes y adultos, escuchen hoy el susurro de Dios que llama, y se atrevan a responder con esperanza. Porque cuando Dios llama, lo hace siempre para darnos vida, y vida en abundancia.

Cristina Martí Roig
Hermana de Ntra. Sra. de la Consolación

pensaments

La paciència, una virtut ignorada

Vivim instal·lats en una permanent urgència en un món frenètic que ens incita a voler-ho tot i de manera immediata. En l'agitació extrema que ens envolta, ens veiem abocats a suportar uns ritmes vitals marcats per la impaciència i la precipitació que defineixen les nostres conductes i condicionen les nostres agendes diàries, sempre atapeïdes d'activitats que ens impedeixen gaudir de les pauses necessàries per fer realitat el desig d'una sana quietud enriquidora.

En qüestionar aquestes formes d'expressar inútilment la vida, volem reivindicar que hi ha una altra manera de fer-la més humana i amable; en les nostres mans tenim la possibilitat de contenir i assossegat

Pixabay

aquest neguitós activisme que no ens duu enlloc i ens aclapara estúpidament. No hi ha marge per a fer una aturada per a la reflexió crítica i la meditació. En aquest entorn

esdevé molt necessària la virtut cristiana de la paciència, una qualitat que el nostre món ignora o que, pitjor encara, rebutja perquè la identifica amb passivitat, feblesa o resignació. De ver hem d'anar inevitablement amb tantes presses? És evident que no. Hem de ser capaços de donar temps al temps i de trobar el que és vertaderament essencial i ens fa bé per tal d'encarar amb resiliència l'absurd defici que ens extenua i fa perillar la nostra salut mental i emocional. Només així prendrem consciència de la vida que ens ocupa i de la conveniència de cercar espais per a la tranquil·litat i la calma que ens permetin gaudir dels petits plaers que la vida ens ofereix.

Diego Dubón Pretus

Diumenge XVI de Durant l'Any

Lectura del llibre del Gènesi

18, 1-10a

En aquells dies, el Senyor s'aparegué a Abraham a l'alzina de Mambré. Abraham seia a l'entrada de la tenda, quan la calor del dia era més forta. Alçà els ulls i va veure tres homes aturats davant ell. Tot d'una que els va veure correu a rebre'ls des de l'entrada de la tenda, es prosternà, inclinà el front fins en terra i digué: "Senyor, si m'heu concedit el vostre favor, vos preg que no passeu sense aturar-vos amb el vostre servent. Permeteu que duguin aigua per rentar-vos els peus i reposau a l'ombra de l'alzina. Entretant aniré a cercar unes llesques de pa i refaré les vostres forces par a continuar el camí que us ha fet passar prop del vostre servent." Ells li respongueren: "Molt bé. Fé tal com has dit." Abraham entrà de pressa a la tenda i digué a Sara: "Corre, pren tres mesures de farina blanca, pasta-la i fé'n panets." Després correu cap al ramat, trià un vedell tendre i gras i el donà al mosso perquè el preparàs tot d'una. Quan tot era a punt, prengué brossat, llet i el vedell, els ho serví i es quedà dret al costat d'ells davall l'ombra de l'alzina, mentre ells menjaven. Llavors li demanaven: "¿On és Sara, la teva esposa?" Abraham respongué: "És dins la tenda." Ell li digué: "L'any que ve tornaré aquí, i Sara, la teva esposa, haurà tingut un fill."

Salm Responsorial 14

R: Senyor, ¿qui podrà estar a ca vostra?

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses

1,24-28

Germans, ara estic content de patir per vosaltres. Així continuu en la meua pròpia carn allò que encara falta als sofriments del Crist en bé del seu cos que és l'Església. Ara jo som servidor d'aquesta Església: Déu m'ha confiat la missió de dur a terme en vosaltres les seves promeses, el seu misteri secret, que d'ençà que existeixen els segles i les generacions humanes ell guardava amagat, però que ara ha revelat al seu poble sant. Déu ha volgut fer-li conèixer la riquesa i la grandesa d'aquest misteri que ell es proposava a favor dels qui no són jueus. El propòsit de Déu és aquest: que Crist, l'esperança de la glòria que ha de venir, estigui en vosaltres. Nosaltres l'anunciam. Sense fer distincions, amonestam tots els homes i els instruim en tots els secrets de la saviesa per conduir-los al terme del seu desplaçament en Crist.

Lectura de l'evangeli segons sant Lluç

10,38-42

En aquell temps Jesús entrà a un poblet, i l'acollí una dona que es deia Marta. Una germana d'ella que es deia Maria, asseguda als peus del Senyor, escoltava la seva paraula, mentre Marta estava molt enfeïnada per obsequiar-lo. Marta, doncs, vingué i digué: "Senyor, ¿no us fa res que la meua germana m'hagi deixat tota sola a servir? Digau-li, per favor, que m'ajudi." El Senyor li respongué: "Marta, Marta, estàs preocupada i ansiosa per moltes coses, quan només n'hi ha una de necessària. La part que Maria ha escollit és la millor, i no li serà presa".

Lectura del libro del Gènesis

18, 1-10a

En aquellos días, el Señor se apareció a Abrahán junto a la encina de Mambré, mientras él estaba sentado a la puerta de la tienda, en lo más caluroso del día. Alzó la vista y vio tres hombres frente a él. Al verlos, corrió a su encuentro desde la puerta de la tienda, se postró en tierra y dijo: «Señor, mío, si he alcanzado tu favor, no pases de largo junto a tu siervo. Haré que traigan agua para que os lavéis los pies y descanséis junto al árbol. Mientras, traeré un bocado de pan para que recobréis fuerzas antes de seguir, ya que habéis pasado junto a vuestro siervo». Contestaron: «Bien, haz lo que dices». Abrahán entró corriendo en la tienda donde estaba Sara y le dijo: «Aprisa, prepara tres cuartillos de flor de harina, amásalos y haz unas tortas». Abrahán corrió enseguida a la vacada, escogió un ternero hermoso y se lo dio a un criado para que lo guisase de inmediato. Tomó también cuajada, leche y el ternero guisado y se lo sirvió. Mientras él estaba bajo el árbol, ellos comían. Después le dijeron: «¿Dónde está Sara, tu mujer?». Contestó: «Aquí, en la tienda». Y uno añadió: «Cuando yo vuelva a verte, dentro del tiempo de costumbre, Sara habrá tenido un hijo».

Salm responsorial 14

R: Señor, ¿quién puede hospedarse en tu tienda?

Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Colosenses

1,24-28

Hermanos: Ahora me alegro de mis sufrimientos por vosotros: así completo en mi carne lo que falta a los padecimientos de Cristo, en favor de su cuerpo que es la Iglesia, de la cual Dios me ha nombrado servidor, conforme al encargo que me ha sido encomendado en orden a vosotros: llevar a plenitud la palabra de Dios, e misterio escondido desde siglos y generaciones y revelado ahora a sus santos, a quienes Dios ha querido dar a conocer cuál es la riqueza de la gloria de este misterio entre los gentiles, que es Cristo en vosotros, la esperanza de la gloria. Nosotros anunciamos a ese Cristo; amonestamos a todos, enseñamos a todos, con todos los recursos de la sabiduría, para presentarlos a todos perfectos en Cristo.

Lectura del santo Evangelio según san Lucas

10,38-42

En aquel tiempo, entró Jesús en una aldea, y una mujer llamada Marta lo recibió en su casa. Esta tenía una hermana llamada María, que, sentada junto a los pies del Señor, escuchaba su palabra. Marta, en cambio, andaba muy afanada con los muchos servicios; hasta que, acercándose, dijo: «Señor, ¿no te importa que mi hermana me haya dejado sola para servir? Dile que me eche una mano». Pero el Señor le contestó: «Marta, Marta, andas inquieta y preocupada con muchas cosas; sólo una es necesaria. María, pues, ha escogido la parte mejor, y no le será quitada».

Marta, Marta...

S'ha emprat aquesta pàgina de l'evangeli per a distingir la vida activa, simbolitzada per Marta i la vida contemplativa simbolitzada per Maria. Jesús rebai-xaria la primera per a magnificar la segona. Però aquesta distinció no era present sens dubte en Jesús ni en sant Lluç! Així, com comprendre: Marta, Marta...?

Una cosa a dir primer és que Jesús no menysprea de cap manera la feinada de Marta. Segur que ell degué fer honrar el menjar preparat per ella. Però sí que ell vol que fem atenció sobre una, "jerarquia", una escala de "valors": "L'home no viu solament de pa, sinó de tota paraula que surt de la boca de Déu". El pa per al cos, el menjar indispensable, la Paraula de Déu és encara més vital per aquell que vol trobar el vertader sentit de la vida. Els grans testimonis de l'amor concret, al llarg de la història de l'Església, han ben comprès que la fecunditat de la seva acció brollava de la intimitat de trobada amb el Senyor. I de retruc, l'autenticitat de la nostra contemplació es verifica, s'autentifica per la qualitat del nostre compromís en la construcció de relacions fraternals, per a estimar com Déu ens estima.

Posar-nos a l'escolta de la Paraula de Déu, en tost de fer-nos sortir del món real, ens dirigeix a la nostra vida quotidiana. És a la llum de Jesús que podem escoltar, més ben dit, hem d'escoltar vertaderament els altres, acollir-los com ell ens acull. En totes les trobades, Jesús es fa totalment disponible a cadascun, com si la persona trobada fos única en el món. Ell es vol donar a si mateix perquè son Pare, es dona a ell. Així, tenir temps per escoltar la Paraula, per a retirar-nos en el secret del nostre cor i pregar no és perdre el temps. És arrelar la nostra acció en l'únic "terreny" capaç de verificar perquè produeix fruit de vida eterna. No s'ha d'oposar Marta i Maria, sinó ajuntar-les, vivificar el servei de l'una per l'escolta atenta de l'altra.

Josep Sastre Portella

LECTURES	Dl. 21: Fèria: Ex 14, 5-18 / Sl Ex 15 / Mt 12, 38-42.	Dv.25: Sant Jaume, apòstol (S): Fets 4, 33; 5, 12. 27-33; 12, 1b. 2 / Sl 66 / 2Co 4, 7-15 / Mt 20, 20-28.
DE LA	Dt. 22: Santa Maria Magdalena (F): Ct 3, 1-4a o bé: 2Co 5,	Ds. 26: Sants Joaquim i Anna (MO): Ex 24, 3-8 / Sl 49 / Mt
MISSA	14-17 / Sl 62 / Jn 20. 1-2. 11-18.	13, 24-30.
DIÀRIA	Dc. 23: Santa Brígida, religiosa (F): Ga 2, 19-20 / Sl 33 / Jn	Dg. 27: XVII de Durant l'Any: Gn 18, 20-32 / Sl 137 / Col
Salms de la	15, 1-8.	2, 12-14 / Lc 11, 1-13.
4 ^a Setmana	Dj. 24: Fèria: Ex 19, 1-2. 9-11. 16-20b / Sl Dn 3 / Mt 13, 10-17.	

La adoración de los Magos de Oriente

La devoción de los fieles cristianos hacia los misterios y acontecimientos vinculados con la natividad de Jesús ha propiciado las representaciones muy variadas de las escenas de la infancia de Cristo. En cuanto a la natividad, en el oriente cristiano se han multiplicado los venerables iconos que representa a la Virgen al estilo de una parturienta tendida sobre un adornado jergón, mientras unas comadronas, que se consideraban como los más veraces testigos de la virginidad de la madre, atienden al recién nacido bañándolo con gran reverencia, mientras a lo lejos se divisan el anuncio angélico a los pastores de Belén.

En el occidente antes de que se divulgara la costumbre de montar los llamados «behenes» con figuras e imitaciones de grutas y paisajes, ya se esculpían, grababan o pintaban escenas sobre el misterio de la Natividad del Salvador que aparecen en capiteles y pórticos, a la vez que surgían hermosas pin-

turas del niño Jesús tendido en un pesebre y que es contemplado y venerado por la Virgen y san José, por ángeles y pastores, junto con los magos o sabios venidos de lejanas tierras

En la reproducción de la pintura que aquí presentamos predomina la escena de la adoración de los magos con unas interesantes peculiaridades. El cuadro de referencia es obra de unos pintores, padre e hijo, Rodrigo y Francisco de Osona, resultando difícil atribuir a uno u otro las pinturas. El contenido abarca a María y José en actitud contemplativa, a diversos ángeles, uno de los cuales trata de cubrir al niño con los pañales y a los Magos que parece que acaban de llegar sin fastuoso acompañamiento. Esto podría entenderse como una precaución frente a la peligrosa actitud de Herodes, lo cual va de acuerdo con la *Vita Christi* de sor Isabel de Villena que refiere que san José les acompañó hasta el mar, donde se embarcaron huyendo de la saña del rey de Israel.

Agenda

V Jornada Mundial dels Avis i la Gent Gran

Diumenge 27 de juliol l'Església celebra aquesta Jornada amb el lema "Feliç aquell qui no veu desaparèixer la seva esperança (cf. Sir 14,2)". A Menorca la celebració es farà a cada parròquia i centre de culte. Es convida de manera especial a les persones majors i les seves famílies.

Pregària missionera

Dijous 31 de juliol, a les 20 h, al Santuari de la Mare de Déu del Toro es farà una pregària missionera, amb la presència del missioner menorquí Tomé Garriga.

-Servei d'autobús disponible des dels diferents pobles. Us podeu apuntar contactant amb el Bisbat de Menorca al telèfon **971 380 343**. Horaris per apuntar-se: de dilluns a divendres entre les 8 i les 15 h. Inscripció oberta fins al 29 de juliol.

L'actualitat de la Diòcesi a través de WhatsApp

La diòcesi de Menorca té un servei de comunicació per a conèixer l'actualitat de la nostra Església directament al mòbil.

Només és necessari seguir dues passes: 1-Guardar el número 681 375 127 a l'agenda de contactes del teu mòbil. 2-Enviar un WhatsApp amb la paraula "ALTA", i el teu nom i cognoms.

St. Bartomeu de Ferreries

Caminada d'estiu 2025

En temps del rector Bosco Faner, aquesta caminada de la parròquia de Sant Bartomeu de Ferreries es feia de nit i a trenc d'alba desembocava en un indret lluminós de la nostra illa. D'uns 20 anys ençà, la caminada es fa de bon matí tenint com a meta una ermita o capella on celebrar la trobada.

El passat 6 de juliol, a les 6 del matí, un autocar ens duu a sa Platja Gran de Ciutadella, on iniciam la ruta cap a Cala en Blanes. Som prop de 60 els caminants. Aturats a l'escala del Castell de St. Nicolau, cantam de cara a la mar plana: «*Et lloam, Senyor, per tantes mera-*

velles que avui parlen de Tu». Seguint ran-ran de costa, baixada al port i pujada en direcció a sa Farola fins a Cala en Blanes. De tant en tant aturades, perquè ens importa arribar junts. A la pista coberta de la cala i, oberta la capelleta de la Mare de Déu de Montserrat, celebrem l'Eucaristia compartint cants i pregàries, escoltant la Paraula i compartint el Pa de Vida. I, després, un sucós berenar de coca amb xocolati seguit d'un relax amb cançons i danses. Gràcies a Déu, cap peu torçut, i gràcies a totes i a tots els qui l'han feta possible i animada.

Joan Febrer Rotger

Bisbat de Menorca

Bisbat de Menorca

L'ÈPOCA DELS REIS DE MALLORCA (1298-1343)

Alfons III morí l'any 1291, encara molt jove i sense descendència. El succeí el seu germà Jaume II, dit el Just, que cal no confondre amb el seu conco Jaume II de Mallorca. Pocs anys després, el 1295, la pau d'Anagni posava fi a la guerra que havia començat l'any 1292 i de la qual la conquesta de Menorca en va ser un episodi més. Un dels punts importants d'aquesta pau és que Jaume II de Mallorca recuperaria les Balears, amb Menorca en ple procés de repoblament i d'organització institucional, encara que la restitució no es va consumir fins al 1298.

A partir d'aquesta data, Jaume II de Mallorca podria exercir la seva sobirania sobre Menorca i dur a terme una profunda reorganització en tots els ordres. Així, el monarca mallorquí va esmenar moltes de les decisions que havien adoptat els seus nebots els reis d'Aragó, entre les quals les donacions efectuades als ordres religiosos just després de la conquesta. Així, a l'ordinació coneguda amb el nom de Pariatge, de 19 de març de 1301, Jaume II declara que certs ordres religiosos que s'havien establert després de la conquesta havien fet actuacions que li semblaven perjudicials i contràries als seus drets com a monarca i fins i tot contraproductius per als habitants de l'illa. Per això, el rei anul·la tot el que van fer i ordena que siguin declarats nuls i sense efecte, excepte els monestirs de framenors i de germanes de Santa Clara, als quals, en canvi, sí que els ratifica els béns i privilegis que els havien estat concedits.

El papa Bonifaci VIII

Amb aquesta disposició, els trinitaris, els mercedaris i la resta d'ordes que havien rebut donacions d'Alfons III havien de sortir de l'illa, alhora que perdien les propietats que els havien estat assignades. De tota manera, és molt dubtós que tots els ordres haguessin complert l'obligació de residència a Menorca, i no sembla que els dominics, les monges agustines o els antonians, per exemple, haguessin fundat realment convents a l'illa. Sigui com sigui, només els franciscans i les clarisses, ambdós ordres asentats a Ciutadella, van poder romandre a Menorca. Val a dir que Jaume II de Mallorca i la seva família estaven íntimament lligats a l'orde franciscà i fins i tot el seu primogènit, també de nom Jaume, va renunciar a succeir el seu pare per professar com a frare.

Així i tot, tenim molt poques notícies de l'evolució dels dos únics convents que van quedar a Menorca durant el període de la dinastia mallorquina. Durant les primeres dècades del segle XIV es devien construir els edificis dels convents, un procés que llavors era lent i difícil, sobretot en una illa recentment conquistada i en procés de colonització. Cal tenir en compte que tant les clarisses com els franciscans vivien sobretot de donacions i almoines. Les clarisses, a més, comptaven amb l'alqueria de Lloc de Monges, que òbviament no explotaven de manera directa, sinó que gaudien de les rendes que produïa, lliures de càrregues per ser alou franc.

L'església del convent de Sant Francesc ja devia estar prou avançada l'any 1301 quan el gener de 1301 hi van tenir lloc les reunions que van conduir a la reorganització de la propietat agrària de Menorca. D'altra banda, a l'hora de projectar les noves muralles de Ciutadella, el mestre d'obres Ponç Descoll va incloure dins el recinte emmurallat els dos convents i els seus extensos horts. El de Santa Clara ocupava un ampli espai al sector nord-est de la vila, mentre que el de Sant Francesc s'aixecava al cantó sud-oest. De tota manera, sabem que els franciscans van haver de renunciar a una part de l'hort, que quedà fora de la muralla. La pau i relativa prosperitat de què va gaudir el regne de Mallorca durant el regnat de Jaume II (mort el 1311), del seu fill Sanç I (1311-1324) i de la primera època del seu net Jaume III, devia contribuir a consolidar les dues comunitats religioses de Menorca. Aquesta pau es va rompre en la dècada de 1340, quan les ambicions del

Monument a Jaume II de Mallorca (Alaior)

rei d'Aragó, Pere el Cerimoniós, el van dur a annexar-se els territoris de Jaume III de Mallorca. Menorca, com la resta de les Balears, va ser incorporada a la Corona d'Aragó l'any 1343. S'obria així una nova etapa, marcada per les guerres, la crisi i les epidèmies de pesta, de la qual en parlarem la setmana que ve.

I ja que hem parlat del Pariatge de 1301, cal aclarir un aspecte que d'alguna manera està relacionat amb els ordres religiosos. S'ha dit moltes vegades que la població de Ferreries deriva de *fraria* (de frare) perquè allà hi hauria hagut després de la conquesta un convent mercedari. Aquesta interpretació és errònia a causa d'un error en la còpia del Pariatge que es conserva al *Llibre Vermell* de Ciutadella, que escriu "Sancti Bartolomei a la fraria". L'original que es conserva a l'Arxiu Capitular de Mallorca, com va demostrar Florenci Sastre, s'ha de llegir "ferreria".

Miquel Àngel Casanovas Camps